

Lesná pedagogika a výchova k trvalo udržateľnému rozvoju v predprimárnej a primárnej edukácii

Doc. PaedDr. Dana Kollárová, PhD.

zodpovedná riešiteľka projektu APVV 18-0484

Katedra pedagogiky, PF UKF v Nitre

Betliar, 9.-10.9.2021

LESPED APVV18-0484

Riešitelia:

- ❑ Katedra pedagogiky PF UKF v Nitre
- ❑ Národné lesnícke centrum vo Zvolene

Výskumná úloha je podporovaná grantom Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV) na obdobie 2019 - 2022

- ▶ Model lesnej pedagogiky (LESPED) pre školskú prax - nájsť uplatnenie pre školské, mimoškolské a rodinné prostredie;
- ▶ Nové trendy v edukácii, ktoré smerujú k inovatívnym a aktivizujúcim prístupom s dôrazom na prepájanie teórie s praxou;
- ▶ Interdisciplinárny edukačný priestor pre kontakt učiteľa s odborníkom (lesníkom - lesným pedagógom);
- ▶ Les je pre dieťa/žiaka predmetom skúmania, pre pedagóga je prostriedkom edukácie;

LESPED

Ešte raz, prečo LP do predškolského vzdelávania...

- ▶ Zavádzať implementácie princípov lesnej pedagogiky do škôl.
- ▶ Podporiť nové trendy edukácie - prizvať si profesionálov z lesníckeho sektoru.
- ▶ Pripravovať deti s cieľom reagovať na nové výzvy (súvisiace s ich budúcou kariérou, ktorá bude vyžadovať schopnosť rýchlo reagovať na zmeny).
- ▶ Les podporuje u detí kreativitu a zároveň zodpovednosť, čo vplýva na ich hodnotový systém.
- ▶ Lesnou pedagogikou ako súčasťou environmentálneho vzdelávania môžeme čiastočne riešiť aj niektoré globálne problémy.
- ▶ Les ako živá (názorná) didaktická pomôcka deťom umožňuje budovanie si vzťahov, postojov a stimulovanie ich pohybových, manuálnych, motorických aj sociálnych zručností.

LESPED

Podoby lesnej pedagogiky vo vzdelávaní

- ▶ Učenie o lese - akreditované inovačné vzdelávanie pre učiteľov (NLC, UKF)
- ▶ Lesná pedagogika - akreditované vzdelávanie pre lesníkov (NLC, UKF, UMB, MPC)

Lesná pedagogika a jej prieniky s literatúrou pre deti a mládež

- ▶ Filozofia pre deti - výskum UKF
- ▶ Techniky rolovej hry (tvorivá dramatika) - výskum UKF
- ▶ Les ukrytý v básni (environmentálna a čitateľská gramotnosť) - výskum UKF

Programy lesnej pedagogiky v škole (MŠ, ZŠ)

- ▶ Les ukrytý v knihe (NLC, školy, knižnice)
- ▶ Lesná univerzita (NLC, školy)
- ▶ Lesná olympiáda (NLC, školy) ...a ďalšie programy aj ako súčasť aplikačného výskumu APVV

LESPED

Lesná pedagogika - učenie o lese v lese, alebo čo sa nám ešte podarilo...

Metodiky

- ▶ Pre učiteľov MŠ, ZŠ, vychovávateľov

Pracovné listy

- ▶ Predškolský vek, 1. a 2. ročník, 3. a 4. ročník

Odborné publikácie

Prieniky lesnej pedagogiky a tvorivej dramatiky

Zborník z konferencie k 20. výročiu LP na Slovensku

Odborné semináre

Semináre pre učiteľov a študentov (Národný park Poloniny, Národný park Slovenský kras)

Výskumy (publikačná činnosť)

ŠVP - analýza obsahu vzdelávania Prvouky s akcentom na témy o lesnom prostredí,

literárne filozofické príbehy, kritické myslenie,

vnímanie LP vychovávateľmi a učiteľmi (lesníkmi, rodičmi)

...priebežne experiment (do jún 2022)

LESPED

Didaktické ukotvenie lesnej pedagogiky

Organizačné formy

- ▶ Lesná vychádzka
- ▶ Exkurzia
- ▶ Tvorivá dielňa
- ▶ Workshop
- ▶ Zážitkové sprevádzanie
- ▶ Lesná olympiáda

Metódy

- ▶ Interaktívne čítanie
- ▶ Bádateľské metódy
- ▶ Výstava
- ▶ Beseda
- ▶ Lesný kvíz

LESPED

Didaktické ukotvenie lesnej pedagogiky, niektoré ciele v kontexte lesnej pedagogiky:

- ▶ Porozumieť vzťahu človek a les.
- ▶ Poznať činnosti lesníka v autentickom prostredí a porozumieť ich významu pre les a pre človeka.
- ▶ Vysvetliť dôležitosť práce lesníka pre les aj pre človeka.
- ▶ Zdôvodniť, že vianočné stromčeky sú produktom aj práce lesníkov.
- ▶ Poznať súvislosti vzťahov človek a príroda, človek a kniha ako výsledok prírodných procesov a ľudskej činnosti.
- ▶ Vysvetliť príčiny a dôsledky ochrany lesa lesníkmi.
- ▶ Rozumieť súvislostiam o význame lesov pre život človeka a ľudskej spoločnosti.
- ▶ Identifikovať, ktoré úžitky nám les poskytuje.

LESPED

Didaktické ukotvenie lesnej pedagogiky

Učebné pomôcky

- ▶ Lesnícky klobúk
- ▶ Kožená brašna
- ▶ Šiškofón
- ▶ Drevený koláč
- ▶ Drevené pečiatky
- ▶ Drevené kocky
- ▶ Vábničky
- ▶ Kože
- ▶ Hovoriaci kameň

Pomôcky lesníka - priemerka, výškomer, spray, črták, ciacha, lapač, pásmo, ďalekohľad

- ▶ Textilná krajinka
- ▶ Padák
- ▶ Lano
- ▶ Lupa
- ▶ Hmatové vrecúška ... a ďalšie

LESPED

Smerovanie LP do škôl:

- ▶ navrhnuť a v školskej praxi overiť model LP, nájsť jeho uplatnenie v školskom, mimoškolskom aj rodinnom prostredí,
- ▶ zvyšovať povedomie o význame lesa a lesníckej profesie,
- ▶ Integrovať prvky lesnej pedagogiky do iných vyučovacích predmetov,
- ▶ navrhnuť nové formy spolupráce školy a rodiny v kontexte LP,
- ▶ posilniť pedagogické kompetencie lesných pedagógov
- ▶ vypracovať metodické materiály z LP pre deti, učiteľov, vychovávateľov, lesných pedagógov
- ▶ školiť študentov, lesných pedagógov, učiteľov, vychovávateľov

LESPED

Ďakujem Vám za
pozornosť.

...aj tento rok

*„všetky knihy zožltnú, ale kniha
prírody má každý rok nové, nádherné
vydanie.“*

H. CH. Andersen

Tento výstup je podporený Agentúrou
na podporu výskumu a vývoja
na základe Zmluvy
APVV 18-0484